

Bruselj, 10. oktober 2025
(OR. en)

13629/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0188 (COD)

CODEC 1463
TRANS 440
ENV 962
FIN 1162
PE 68

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Direktive 1999/62/ES glede podaljšanja obdobja, v katerem lahko brezemisijška težka vozila izkoristijo znatno znižane infrastrukturne pristojbine oziroma uporabnine ali izvzetje od njihovega plačila – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 6. do 9. oktober 2025)

I. UVOD

Potem ko je bila na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta 9. septembra 2025 odobrena prošnja Odbora za promet in turizem (TRAN) za nadaljevanje postopka v skladu s členom 170 (nujni postopek), sta Skupina Evropskih konservativcev in reformistov (ECR) ter Skupina Domoljubi za Evropo (PfE) predložili dva predloga sprememb.

Odbor stalnih predstavnikov je 10. septembra 2025 potrdil, da bo Svet odobril stališče Evropskega parlamenta¹, če bo ta navedeni predlog Komisije odobril brez predlogov sprememb.

¹ 11738/1/25 REV 1.

II. GLASOVANJE

Evropski parlament je 7. oktobra 2025 sprejel stališče v prvi obravnavi, pri čemer je prevzel predlog Komisije in zavrnil vse vložene predloge sprememb. Stališče je navedeno v ustrezni zakonodajni resoluciji.

Svet bi moral biti zato pripravljen odobriti stališče Evropskega parlamenta iz priloge k temu dopisu, s čimer bi bila prva obravnava za obe instituciji zaključena.

Zakonodajni akt bi bil nato sprejet v obliki, ki ustreza stališču Evropskega parlamenta.

P10_TA(2025)0211

Podaljšanje obdobja odstopanja za brezemisijska težka vozila

Odbor za promet in turizem

PE777.284

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. oktobra 2025 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 1999/62/ES glede podaljšanja obdobja, v katerem lahko brezemisijska težka vozila izkoristijo znatno znižane infrastrukturne pristojbine oziroma uporabnine ali izvzetje od njihovega plačila (COM(2025)0348 – C10-0130/2025 – 2025/0188(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2025)0348),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C10-0130/2025),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 18. septembra 2025²,
- po posvetovanju z Odborom regij,
- ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 10. septembra 2025, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

² Še ni objavljeno v Uradnem listu.

- ob upoštevanju členov 60 in 170 Poslovnika,
- 1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
- 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
- 3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 7. oktobra 2025 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2025/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 1999/62/ES glede podaljšanja obdobja, v katerem lahko brezemisijška težka vozila izkoristijo znatno znižane infrastrukturne pristojbine oziroma uporabnine ali izvzetje od njihovega plačila

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ Mnenje z dne 18. septembra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 7. oktobra 2025.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Število registracij novih brezemisijских težkih vozil v Uniji se je v zadnjem času povečalo, vendar je še vedno prenizko, da bi dosegli cilje zmanjšanja emisij CO₂ v prometnem sektorju, določene v sporočilu Komisije z dne 9. decembra 2020 z naslovom „Strategija za trajnostno in pametno mobilnost – usmerjanje evropskega prometa na pravo pot za prihodnost“. Ena od glavnih ovir za širše uvajanje brezemisijских težkih vozil so visoki vnaprejšnji stroški nakupa takega vozila. Za zagotavljanje večje poslovne upravičenosti naložb v brezemisijська vozila si je treba prizadevati za izenačitev stroškov s konvencionalnimi vozili. Skupni strošek lastništva zajema vnaprejšnjo naložbo za nakup vozila in operativne stroške, ki nastanejo v življenjski dobi vozila. Vrzal med skupnim stroškom lastništva konvencionalnih in brezemisijских vozil se lahko zmanjša z znižanjem operativnih stroškov brezemisijских vozil. Ti stroški vključujejo cestne pristojbine.

- (2) Direktiva (EU) 2022/362 Evropskega parlamenta in Sveta³ je spremenila Direktivo 1999/62/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴ med drugim tako, da je omogočila določitev cestnih pristojbin glede na emisije CO₂ vozil. Uvedla je možnost razlikovanja infrastrukturnih pristojbin in uporabnin in/ali internalizacije zunanjih stroškov emisij CO₂. Oba ukrepa vplivata na operativne stroške vozil. Zaradi razlikovanja pristojbin se znižajo operativni stroški vozil, ki manj onesnažujejo okolje, pristojbine za zunanje stroške pa povečujejo operativne stroške vozil, ki bolj onesnažujejo. Oba ukrepa zmanjšujeta vrzel med skupnim stroškom lastništva brezemisijskih in konvencionalnih vozil. Oba ukrepa sta pomembna za krepitev poslovne upravičenosti naložb v brezemisijska vozila.

³ Direktiva (EU) 2022/362 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2022 o spremembi direktiv 1999/62/ES, 1999/37/ES in (EU) 2019/520 glede zaračunavanja pristojbin vozilom za uporabo določene infrastrukture (UL L 69, 4.3.2022, str. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/362/oj>).

⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 1999/62/ES z dne 17. junija 1999 o cestnih pristojbinah za uporabo določene infrastrukture za težka tovorna vozila (UL L 187, 20.7.1999, str. 42, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj>).

- (3) Člen 7ga(1), peti pododstavek, Direktive 1999/62/ES trenutno državam članicam omogoča, da uporabljajo znižane stopnje infrastrukturnih pristojbin ali uporabnin, ne da bi določile zgornjo mejo za taka znižanja, ali da uporabljajo popolno izvzetje od plačila takih pristojbin, in sicer do 31. decembra 2025. Države članice so morale Direktivo (EU) 2022/362 prenesti v nacionalno zakonodajo do 25. marca 2024. Ta rok za prenos pomeni zelo kratko obdobje izvajanja, krajše od dveh let, kar je prekratko, da bi resno spodbudilo povpraševanje po novih brezemisijah težkih vozilih. Obdobje izvajanja bi bilo zato treba podaljšati, da se ustvarijo pravi pogoji za širšo uvedbo brezemisijah vozil.

- (4) Razlikovanje cestnih pristojbin vpliva na naložbene odločitve prevoznikov, ki pridobijo novo vozilo. Zato vpliva na povpraševanje na trgu novih težkih vozil. Proizvajalci težkih vozil predstavljajo stran ponudbe na istem trgu. Njihov cilj je zmanjšanje emisij CO₂ za 43 % do leta 2030, kakor je določeno v Uredbi (EU) 2019/1242 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. K dosegu tega cilja sicer prispevajo tudi učinkovita konvencionalna vozila, vendar je za njegovo doseglo potrebno širše uvajanje brezemisijevih vozil. Prvo leto, v katerem morajo proizvajalci doseči ta cilj, je poročevalsko obdobje leta 2030 z rokom 30. junija 2031.
- (5) Da bi zagotovili jasen in skladen pravni okvir ter podprli podjetja Unije v avtomobilskem sektorju pri doseganju njihovih ciljev zmanjšanja emisij CO₂, bi bilo treba uskladiti časovni okvir ukrepov na strani povpraševanja in ponudbe na trgu težkih vozil. Datum, do katerega lahko države članice uporabljajo znatno znižane infrastrukturne pristojbine ali uporabnine ali izvzeta od plačila takih pristojbin za brezemisijevska vozila, bi bilo zato treba odložiti do 30. junija 2031.

⁵ Uredba (EU) 2019/1242 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nova težka vozila in spremembi uredb (ES) št. 595/2009 in (EU) 2018/956 Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive Sveta 96/53/ES (UL L 198, 25.7.2019, str. 202, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj>).

- (6) Neobvezna narava spremenjene določbe pomeni, da državam članicam ni treba prenesti te direktive v nacionalno zakonodajo. Kljub temu bi morale Komisijo nemudoma obvestiti, če uporabijo možnost, da brezemisijским vozilom odobrijo znatno znižane infrastrukturne pristojbine in uporabnine ali izvzetje od njihovega plačila po 31. decembru 2025 –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

V členu 7ga(1), peti pododstavek, Direktive 1999/62/ES se datum „31. decembra 2025“ nadomesti s „30. junija 2031“, datum „1. januarja 2026“ pa se nadomesti s „1. julija 2031“.

Člen 2

Države članice takoj obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih na podlagi te direktive.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ...,

Za Evropski parlament

predsednica

Za Svet

predsednik/predsednica